

I

(Acte legislative)

REGULAMENTE

REGULAMENTUL (UE) 2019/941 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

din 5 iunie 2019

privind pregătirea pentru riscuri în sectorul energiei electrice și de abrogare a Directivei 2005/89/CE

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 194 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ⁽²⁾,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽³⁾,

întrucât:

- (1) Sectorul energiei electrice din Uniune este supus unei transformări profunde, caracterizate prin mai multe piețe decentralizate, cu mai mulți actori, o proporție mai mare de energie din surse regenerabile și sisteme mai bine interconectate. Pentru a răspunde acestei situații, Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁴⁾ și Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽⁵⁾ urmăresc modernizarea cadrului juridic care reglementează piața internă a energiei electrice a Uniunii, pentru a asigura funcționarea în mod optim a piețelor și a rețelelor, în beneficiul întreprinderilor și al cetățenilor Uniunii. Prezentul regulament urmărește să contribuie la punerea în aplicare a obiectivelor uniunii energetice, din care securitatea energetică, solidaritatea, încrederea și o politică climatică ambițioasă fac parte integrantă.
- (2) Piețele și sistemele care au o funcționare corespunzătoare și dispun de interconexiuni adecvate sunt cea mai bună garanție a siguranței alimentării cu energie electrică. Cu toate acestea, chiar și atunci când piețele și sistemele funcționează bine și sunt interconectate, riscul unei crize de energie electrică, ca rezultat al unor dezastre naturale, cum ar fi condițiile meteorologice extreme, al unor atacuri rău-intenționate sau al unui deficit de combustibil, nu poate fi exclus niciodată. Consecințele unor crize de energie electrică se fac resimțite de multe ori dincolo de frontierele naționale. Chiar și în cazurile în care astfel de crize survin la nivel local, efectele lor se pot propaga rapid dincolo de granițe. Unele condiții extreme, cum ar fi valurile de frig, valurile de căldură sau atacurile cibernetice, pot afecta regiuni întregi în același timp.

⁽¹⁾ JO C 288, 31.8.2017, p. 91.

⁽²⁾ JO C 342, 12.10.2017, p. 79.

⁽³⁾ Poziția Parlamentului European din 26 martie 2019 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 22 mai 2019.

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică (a se vedea pagina 54 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽⁵⁾ Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE (a se vedea pagina 125 din prezentul Jurnal Oficial).

- (3) În contextul unor piețe și sisteme de energie electrică interconectate, prevenirea și gestionarea crizelor de energie electrică nu pot fi considerate o sarcină pur națională. Ar trebui exploatat mai bine potențialul unor măsuri mai eficiente și mai puțin costisitoare, prin intermediul cooperării regionale. Este nevoie de un cadru comun de norme și de proceduri mai bine coordonate pentru ca statele membre și alți actori să poată coopera eficace la nivel transfrontalier, în spiritul unei mai mari transparențe, încrederi și solidarități între statele membre.
- (4) Directiva 2005/89/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽⁶⁾ a stabilit măsurile necesare pe care statele membre trebuie să le adopte pentru a asigura siguranța alimentării cu energie electrică, în general. Dispozițiile directivei respective au fost înlocuite în mare măsură de acte legislative ulterioare, în special în ceea ce privește modul în care trebuie organizate piețele de energie electrică pentru a asigura disponibilitatea unei capacități suficiente, modul în care trebuie să coopereze operatorii de transport și de sistem pentru a garanta stabilitatea sistemului și în ceea ce privește asigurarea unei infrastructuri corespunzătoare. Prezentul regulament abordează problema specifică a prevenirii și gestionării crizelor de energie electrică.
- (5) Regulamentele (UE) 2017/1485 ⁽⁷⁾ și (UE) 2017/2196 ⁽⁸⁾ ale Comisiei constituie un cadru detaliat de reglementare a modului în care operatorii de transport și de sistem și alte părți interesate relevante ar trebui să acționeze și să coopereze pentru a asigura securitatea sistemului. Aceste norme tehnice ar trebui să garanteze faptul că cea mai mare parte a incidentelor legate de energia electrică sunt tratate în mod eficace la nivel operațional. Prezentul regulament se axează pe crizele de energie electrică care au o amploare și un impact mai mari. Regulamentul prevede ce anume ar trebui să facă statele membre pentru a preveni astfel de crize și ce măsuri pot lua în cazul în care normele de operare a sistemului se dovedesc insuficiente. Chiar și în cazul unor crize de energie electrică, normele de funcționare a sistemului ar trebui să fie în continuare pe deplin respectate, iar prezentul regulament ar trebui să fie coerent cu Regulamentul (UE) 2017/2196.
- (6) Prezentul regulament stabilește un cadru comun de norme cu privire la modul de prevenire a crizelor de energie electrică, de pregătire pentru astfel de crize și de gestionare a acestora, aducând o mai mare transparență în faza de pregătire și în timpul unei crize de energie electrică și garantând că măsurile sunt luate într-un mod coordonat și eficace. Regulamentul impune statelor membre să coopereze la nivel regional și, dacă este cazul, la nivel bilateral, într-un spirit de solidaritate. De asemenea, el prevede un cadru pentru monitorizarea eficace a siguranței alimentării cu energie electrică în Uniune, prin intermediul Grupului de coordonare în domeniul energiei electrice (denumit în continuare „GCEE”), care a fost instituit printr-o decizie a Comisiei din 15 noiembrie 2012 ⁽⁹⁾ ca forum în care să se facă schimb de informații și să se promoveze cooperarea între statele membre, în special în domeniul siguranței alimentării cu energie electrică. Cooperarea dintre statele membre și cadrul de monitorizare urmăresc să permită asigurarea unei mai bune pregătiri pentru riscuri cu costuri mai reduse. De asemenea, prezentul regulament ar trebui să consolideze piața internă de energie electrică prin sporirea încrederii între statele membre și excluderea intervențiilor necorespunzătoare ale statelor în crizele de energie electrică, evitând în special reducerea nejustificată a fluxurilor transfrontaliere și a capacităților de transport interzonale, reducând astfel riscul unor efecte de propagare negative asupra statelor membre învecinate.
- (7) Directiva (UE) 2016/1148 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁰⁾ stabilește normele generale privind securitatea rețelelor și a sistemelor informatice, în timp ce normele specifice privind securitatea cibernetică vor fi elaborate prin intermediul unui cod de rețea, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) 2019/943. Prezentul regulament completează Directiva (UE) 2016/1148 asigurându-se că incidentele cibernetice sunt identificate în mod corespunzător ca un risc și că măsurile luate pentru a le face față sunt reflectate în mod corespunzător în planurile de pregătire pentru riscuri.
- (8) Directiva 2008/114/CE a Consiliului ⁽¹¹⁾ stabilește un proces conceput să consolideze securitatea infrastructurilor critice europene desemnate, inclusiv a anumitor infrastructuri de energie electrică. Directiva 2008/114/CE contribuie, împreună cu prezentul regulament, la elaborarea unei abordări globale a securității energetice a Uniunii.

⁽⁶⁾ Directiva 2005/89/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 ianuarie 2006 privind măsurile menite să garanteze securitatea aprovizionării cu energie electrică și investițiile în infrastructuri (JO L 33, 4.2.2006, p. 22).

⁽⁷⁾ Regulamentul (UE) 2017/1485 al Comisiei din 2 august 2017 de stabilire a unei linii directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice (JO L 220, 25.8.2017, p. 1).

⁽⁸⁾ Regulamentul (UE) 2017/2196 al Comisiei din 24 noiembrie 2017 de stabilire a unui cod de rețea privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic (JO L 312, 28.11.2017, p. 54).

⁽⁹⁾ Decizia Comisiei din 15 noiembrie 2012 de înființare a Grupului de coordonare în domeniul energiei electrice (JO C 353, 17.11.2012, p. 2).

⁽¹⁰⁾ Directiva (UE) 2016/1148 a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iulie 2016 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice în Uniune (JO L 194, 19.7.2016, p. 1).

⁽¹¹⁾ Directiva 2008/114/CE a Consiliului din 8 decembrie 2008 privind identificarea și desemnarea infrastructurilor critice europene și evaluarea necesității de îmbunătățire a protecției acestora (JO L 345, 23.12.2008, p. 75).

- (9) Decizia nr. 1313/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului (¹²) conține dispoziții prin care li se cere statelor membre să elaboreze evaluări ale riscurilor la nivel național sau la nivelul subnațional corespunzător, din trei în trei ani, precum și să dezvolte și să îmbunătățească planificarea managementului riscurilor de dezastru la nivel național sau la nivelul subnațional corespunzător. Acțiunile specifice de prevenire a riscurilor, de pregătire și de planificare prevăzute în prezentul regulament ar trebui să fie coerente cu evaluările mai ample ale riscurilor, bazate pe o abordare multirisc, la nivel național, cerute de Decizia nr. 1313/2013/UE.
- (10) Statele membre sunt responsabile de garantarea siguranței alimentării cu energie electrică pe teritoriul lor, care este, de asemenea, o responsabilitate partajată între Comisie și alți actori ai Uniunii, în domeniile lor de activitate și de competență respective. Siguranța alimentării cu energie electrică implică o cooperare efecă între statele membre, instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și părțile interesate relevante. Operatorii de distribuție și operatorii de transport și de sistem joacă un rol esențial în asigurarea unui sistem de energie electrică sigur, fiabil și eficient, în conformitate cu articolele 31 și 40 din Directiva (UE) 2019/944. Autoritățile de reglementare și alte autorități naționale relevante joacă, de asemenea, un rol important în garantarea și monitorizarea siguranței alimentării cu energie, ca parte din sarcinile care le-au fost atribuite în temeiul articolului 59 din Directiva (UE) 2019/944. Statele membre ar trebui să desemneze o entitate existentă sau nouă în calitate de unică autoritate guvernamentală sau de reglementare națională competentă, pentru a asigura participarea transparentă și incluzivă a tuturor actorilor implicați, pregătirea eficientă și punerea în aplicare corespunzătoare a planurilor de pregătire pentru riscuri, precum și pentru a facilita prevenirea și evaluarea *ex post* a crizelor de energie electrică și a schimburilor de informații cu privire la acestea.
- (11) Pentru a putea avea o abordare comună în materie de prevenire și gestionare a crizelor de energie electrică este necesar ca statele membre să definească în același fel criza de energie electrică. Prezentul regulament ar trebui, îndeosebi, să faciliteze coordonarea între statele membre pentru a identifica situațiile în care riscul potențial al unui deficit semnificativ de energie electrică sau al imposibilității de a o furniza energie electrică clienților este prezent sau iminent. Rețeaua europeană a operatorilor de sisteme de transport de energie electrică (ENTSO pentru energie electrică) și statele membre ar trebui să stabilească scenarii regionale și, respectiv, naționale concrete de criză de energie electrică. Această abordare ar trebui să garanteze că toate crizele de energie electrică relevante sunt avute în vedere, ținând seama de particularitățile regionale și naționale, cum ar fi topologia rețelei, mixul energetic, volumul producției și al consumului și densitatea populației.
- (12) O abordare comună în materie de prevenire și gestionare a crizelor de energie electrică impune, de asemenea, ca statele membre să utilizeze aceleași metode și definiții pentru identificarea riscurilor legate de siguranța alimentării cu energie electrică, precum și să fie în măsură să compare în mod efecă nivelul de performanță propriu în acest domeniu cu cel al statelor învecinate. Prezentul regulament identifică doi indicatori pentru monitorizarea siguranței alimentării cu energie electrică în Uniune: „previziunea de energie nefurnizată”, exprimată în GWh/an și „previziunea de neasigurare a sarcinii”, exprimată în ore pe an. Acești indicatori fac parte din evaluarea adecvării resurselor la nivel european efectuată de ENTSO pentru energie electrică, în temeiul articolului 23 din Regulamentul (UE) 2019/943. GCEE ar trebui să efectueze monitorizarea regulată a siguranței alimentării cu energie electrică pe baza rezultatelor acestor indicatori. Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER) ar trebui, de asemenea, să utilizeze acești indicatori atunci când raportează cu privire la performanța statelor membre în domeniul siguranței alimentării cu energie electrică în cadrul rapoartelor anuale de monitorizare a pieței de energie electrică, în temeiul articolului 15 din Regulamentul (UE) 2019/942 (¹³).
- (13) Pentru a asigura coerența evaluărilor riscurilor cu scopul de a contribui la instaurarea unui climat de încredere între statele membre într-o criză de energie electrică, este necesară o abordare comună a identificării scenariilor de risc. Prin urmare, ENTSO pentru energie electrică ar trebui să elaboreze și să actualizeze, după consultarea părților interesate relevante, o metodologie comună pentru identificarea riscurilor în cooperare cu ACER și GCEE, în formația sa alcătuită doar din reprezentanți ai statelor membre. ENTSO pentru energie electrică ar trebui să propună metodologia, iar ACER să o aprobe. Atunci când se consultă cu GCEE, ACER trebuie să țină seama în cea mai mare măsură posibilă de punctul de vedere al acestuia. ENTSO pentru energie electrică ar trebui să actualizeze metodologia comună pentru identificarea riscurilor în cazul în care devin disponibile noi informații semnificative.
- (14) Pe baza metodologiei comune pentru identificarea riscurilor, ENTSO pentru energie electrică ar trebui să elaboreze și să actualizeze în mod regulat scenarii de criză de energie electrică regionale și să identifice cele mai

(¹²) Decizia nr. 1313/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 decembrie 2013 privind un mecanism de protecție civilă al Uniunii (JO L 347, 20.12.2013, p. 924).

(¹³) Regulamentul (UE) 2019/942 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 de instituire a Agenției Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (a se vedea pagina 22 din prezentul Jurnal Oficial).

relevante riscuri pentru fiecare regiune, cum ar fi condiții meteorologice extreme, dezastru naturale, deficite de combustibil sau atacuri rău-intenționate. Atunci când se ia în considerare scenariul de criză al unui deficit de combustibil gazos, riscul perturbării furnizării de gaze ar trebui să fie evaluat pe baza scenariilor de perturbare a furnizării și a infrastructurilor de gaze elaborate de către Rețeaua europeană a operatorilor de sisteme de transport de gaze naturale (ENTSOG) în temeiul articolului 7 din Regulamentul (UE) 2017/1938 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁴⁾. ENTSO pentru energie electrică ar trebui să poată delega sarcini legate de stabilirea scenariilor regionale de criză de energie electrică centrelor de coordonare regionale înființate în temeiul articolului 35 din Regulamentul (UE) 2019/943. Aceste sarcini delegate ar trebui îndeplinite sub supravegherea ENTSO pentru energie electrică. Statele membre ar trebui să stabilească și să actualizeze scenariile lor naționale de criză de energie electrică pe baza scenariilor regionale de criză de energie electrică, în principiu, la fiecare patru ani. Aceste scenarii ar trebui să ofere baza pentru planurile de pregătire pentru riscuri. Atunci când identifică riscurile la nivel național, statele membre ar trebui să descrie toate riscurile pe care le identifică în ceea ce privește dreptul de proprietate asupra infrastructurii relevante pentru siguranța alimentării cu energie electrică și toate măsurile luate pentru a face față acestor riscuri, cum ar fi legi generale sau specifice sectorului referitoare la verificarea prealabilă a investițiilor, drepturi speciale pentru anumiți acționari, indicând motivele pentru care consideră că aceste măsuri sunt necesare și proporționale.

- (15) O abordare regională a identificării scenariilor de risc și a elaborării măsurilor de prevenire, de pregătire și de atenuare ar trebui să aducă beneficii semnificative din punctul de vedere al eficacității acestor măsuri și al utilizării optime a resurselor. În plus, în cazul unei crize simultane de energie electrică, o abordare coordonată și convenită în prealabil ar asigura un răspuns coerent și ar reduce riscul efectelor de propagare negative în statele membre învecinate pe care l-ar putea prezenta măsurile pur naționale. Prin urmare, prezentul regulament impune statelor membre să coopereze într-un context regional.
- (16) Centrele regionale de coordonare ar trebui să îndeplinească sarcinile de interes regional care le sunt atribuite în conformitate cu Regulamentul (UE) 2019/943. Pentru ca acestea să își poată îndeplini sarcinile în mod eficace și să acționeze în strânsă cooperare cu autoritățile naționale relevante în vederea prevenirii și a atenuării incidentelor la scară mai mare legate de energia electrică, cooperarea regională impusă prin prezentul regulament ar trebui să se bazeze pe structurile de cooperare regională utilizate la nivel tehnic, și anume grupurile statelor membre care împart același centru de coordonare regional. Regiunile geografice ale centrelor de coordonare regionale sunt, prin urmare, relevante pentru stabilirea scenariilor regionale de criză de energie electrică și evaluările riscurilor. Totuși, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a constitui subgrupuri în cadrul regiunilor pentru a coopera cu privire la adoptarea unor măsuri regionale concrete sau pentru a coopera în cadrul forumurilor de cooperare regională existente în acest scop, deoarece este esențial să se dispună de capacitatea tehnică necesară pentru a-și oferi asistență reciprocă în caz de criză de energie electrică. Acest lucru se datorează faptului că nu toate statele membre dintr-o regiune mai mare vor fi în mod necesar în măsură să furnizeze energie electrică unui alt stat membru într-o criză de energie electrică. Prin urmare, nu este necesar ca toate statele membre dintr-o regiune să încheie acorduri regionale privind măsuri regionale concrete. În schimb, statele membre care au capacitatea tehnică de a-și oferi asistență reciprocă ar trebui să încheie astfel de acorduri.
- (17) Regulamentul (UE) 2019/943 prevede utilizarea unei metodologii comune pentru evaluarea adecvării resurselor la nivel european pe termen mediu și lung (de la un an la 10 ani), în vederea asigurării faptului că deciziile statelor membre cu privire la eventualele necesități în materie de investiții sunt luate în mod transparent și de comun acord. Evaluarea adecvării resurselor la nivel european are un obiectiv diferit față de evaluările adecvării pe termen scurt, care sunt utilizate pentru a detecta posibile probleme de adecvare în intervale scurte de timp, și anume evaluări ale adecvării sezoniere (pentru următoarele șase luni) și evaluări ale adecvării pentru săptămâna următoare și cel puțin ziua următoare. În ceea ce privește evaluările pe termen scurt, este necesară o abordare comună a modului în care sunt detectate posibilele probleme de adecvare. ENTSO pentru energie electrică ar trebui să realizeze evaluări ale adecvării pentru perioada de iarnă și de vară pentru a alerta statele membre și operatorii de transport și de sistem cu privire la riscurile legate de siguranța alimentării cu energie electrică care ar putea apărea în următoarele șase luni. Pentru a îmbunătăți respectivele evaluări ale adecvării, ENTSO pentru energie electrică ar trebui să dezvolte o metodologie probabilistică comună pentru aceste evaluări, după consultarea părților interesate relevante și în cooperare cu ACER și cu GCEE, în formația sa alcătuită doar din reprezentanți ai statelor membre. ENTSO pentru energie electrică ar trebui să propună metodologia și actualizările sale ACER, iar ACER ar trebui să aprobe propunerea și actualizările. Atunci când consultă GCEE, ACER ar trebui să țină seama în cea mai mare măsură posibilă de punctul de vedere exprimat de acesta. ENTSO pentru energie electrică ar trebui să actualizeze metodologia în cazul în care devin disponibile noi informații semnificative. ENTSO pentru energie electrică ar trebui să poată delega sarcini referitoare la evaluările sezoniere ale adecvării către centrele de coordonare regionale, în timp ce sarcinile delegate ar trebui să fie executate sub supravegherea ENTSO pentru energie electrică.

⁽¹⁴⁾ Regulamentul (UE) 2017/1938 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2017 privind măsurile de garantare a siguranței furnizării de gaze și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 994/2010 (JO L 280, 28.10.2017, p. 1).

- (18) Operatorii de transport și de sistem ar trebui să aplice metodologia utilizată pentru a pregăti evaluările sezoniere ale adecvării la efectuarea oricărui alt tip de evaluare a riscurilor pe termen scurt, și anume previziunile privind adecvarea generării pentru săptămâna următoare și cel puțin pentru ziua următoare, prevăzute în Regulamentul (UE) 2017/1485.
- (19) Pentru a asigura o abordare comună a prevenirii și gestionării crizelor de energie electrică, autoritatea competentă a fiecărui stat membru ar trebui să elaboreze un plan de pregătire pentru riscuri, pe baza scenariilor regionale și naționale de criză de energie electrică. Autoritățile competente ar trebui să consulte părțile interesate sau reprezentanții grupurilor de părți interesate, cum ar fi reprezentanții producătorilor sau ai organizațiile lor profesionale sau ai operatorilor de distribuție a energiei electrice, dacă sunt relevante pentru prevenirea și gestionarea unei crize de energie electrică. În acest scop, autoritățile competente ar trebui să decidă cu privire la modalitățile adecvate pentru desfășurarea acestei consultări. Planurile de pregătire pentru riscuri ar trebui să descrie măsuri eficiente, proporționale și nediscriminatorii care abordează toate scenariile de crize de electricitate identificate. Ar trebui luat în considerare impactul de mediu al măsurilor propuse bazate pe cerere și pe ofertă. Planurile ar trebui să asigure transparență, în special în ceea ce privește condițiile în care pot fi luate măsuri care nu se bazează pe piață pentru atenuarea crizelor de energie electrică. Toate măsurile luate în considerare care nu se bazează pe piață ar trebui să fie conforme cu normele stabilite în prezentul regulament. Planurile de pregătire pentru riscuri ar trebui să fie făcute publice, asigurând totodată confidențialitatea informațiilor sensibile.
- (20) Planurile de pregătire pentru riscuri ar trebui să prevadă măsuri naționale, regionale și, dacă este cazul, bilaterale. Măsurile regionale și, dacă este cazul, măsurile bilaterale sunt necesare, în special în cazul unei crize simultane de energie electrică, când o abordare coordonată și convenită în prealabil trebuie să asigure un răspuns coerent și să reducă riscul efectelor de propagare negative. În acest scop, înainte de adoptarea planurilor de pregătire pentru riscuri, autoritățile competente ar trebui să consulte autoritățile competente din statele membre relevante. Statele membre relevante sunt cele în care ar putea exista efecte de propagare negative sau alte impacturi asupra sistemelor lor de energie electrică, indiferent dacă aceste state membre se află în aceeași regiune sau sunt conectate în mod direct. Planurile ar trebui să ia în considerare circumstanțele naționale relevante, inclusiv situația regiunilor ultraperiferice, în sensul articolului 349 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, și cea a unor micro sisteme izolate care nu sunt conectate la sistemele naționale de transport. În acest sens, statele membre ar trebui să tragă concluziile care se impun în ceea ce privește, printre altele, dispozițiile prezentului regulament privind identificarea scenariilor regionale de criză de energie electrică și măsurile regionale și bilaterale prevăzute în cadrul planurilor de pregătire pentru riscuri, precum și dispozițiile privind acordarea de asistență. Planurile ar trebui să stabilească în mod clar rolurile și responsabilitățile care le revin autorităților competente. Măsurile naționale ar trebui să ia în considerare pe deplin măsurile regionale și bilaterale convenite și ar trebui să valorifice la maximum oportunitățile oferite de cooperarea regională. Planurile ar trebui să aibă un caracter tehnic și operațional, rolul acestora fiind de a contribui la prevenirea apariției sau a agravării unei crize de energie electrică și de a atenua efectele acesteia.
- (21) Planurile de pregătire pentru riscuri ar trebui să fie actualizate în mod regulat. Pentru a garanta că planurile sunt actualizate și eficiente, autoritățile competente din statele membre din fiecare regiune ar trebui să organizeze simulări biannuale ale crizelor de energie electrică în cooperare cu operatorii de transport și de sistem și alte părți interesate relevante pentru a testa caracterul lor adecvat.
- (22) Modelul prevăzut în prezentul regulament are scopul de a facilita elaborarea planurilor, permițând includerea de informații suplimentare și specifice statelor membre. Modelul este destinat, de asemenea, să faciliteze consultarea altor state membre din regiunea în cauză și a GCEE. Consultarea în cadrul regiunii și a GCEE ar trebui să garanteze că măsurile luate într-un stat membru sau într-o regiune nu pun în pericol siguranța alimentării cu energie electrică din celelalte state membre sau regiuni.
- (23) Este importantă facilitarea comunicării și a transparenței între statele membre ori de câte ori acestea dispun de informații concrete, importante și credibile conform cărora s-ar putea produce o criză de energie electrică. În astfel de împrejurări, statele membre în cauză ar trebui să informeze fără întârziere nejustificată Comisia, statele membre învecinate și GCEE, furnizând, în special, informații cu privire la cauzele deteriorării semnificative a situației alimentării cu energie electrică, măsurile planificate pentru a preveni criza de energie electrică și posibila nevoie de asistență din partea altor state membre.

- (24) Schimbul de informații în cazul unei crize de energie electrică este esențial pentru a asigura acțiuni coordonate și asistență specifică. Prin urmare, prezentul regulament impune autorității competente să informeze fără întârziere nejustificată statele membre din regiune, statele membre învecinate și Comisia atunci când se confruntă cu o criză de energie electrică. Autoritatea competentă ar trebui, de asemenea, să furnizeze informații cu privire la cauzele crizei, măsurile planificate sau întreprinse pentru atenuarea crizei și posibila nevoie de asistență din partea altor state membre. În cazul în care această asistență se extinde dincolo de siguranța alimentării cu energie electrică, mecanismul de protecție civilă al Uniunii ar trebui să rămână cadrul normativ aplicabil.
- (25) În cazul unei crize de energie electrică, statele membre ar trebui să coopereze în spiritul solidarității. În plus față de această regulă generală, ar trebui prevăzute dispoziții corespunzătoare pentru ca statele membre să își ofere reciproc asistență în cazul unei crize de energie electrică. Această asistență ar trebui să se bazeze pe măsuri convenite și coordonate, prevăzute în planurile de pregătire pentru riscuri. Prezentul regulament acordă statelor membre o marjă largă de apreciere în ceea ce privește conținutul acestor măsuri coordonate și, prin urmare, conținutul asistenței pe care o oferă. Statelor membre le revine competența de a decide și conveni cu privire la aceste măsuri coordonate, ținând seama de cerere și de ofertă. În același timp, prezentul regulament garantează că, în scopul acordării asistenței convenite, energia electrică este livrată în mod coordonat. Statele membre ar trebui să se pună de acord cu privire la dispozițiile tehnice, juridice și financiare necesare pentru punerea în aplicare a măsurilor regionale și bilaterale convenite. În cadrul acestor acorduri tehnice, statele membre ar trebui să indice cantitățile maxime de energie electrică care trebuie livrate, care ar trebui să fie reevaluate pe baza fezabilității tehnice a livrării de energie electrică atunci când asistența este necesară în timpul unei crize de energie electrică. Ulterior, statele membre ar trebui să ia toate măsurile necesare pentru punerea în aplicare a măsurilor regionale și bilaterale convenite și a acordurilor tehnice, juridice și financiare.
- (26) Atunci când convin asupra măsurilor coordonate și a dispozițiilor tehnice, juridice și financiare, precum și atunci când pun în aplicare dispozițiile privind asistența, statele membre ar trebui să ia în considerare factori sociali și economici, inclusiv securitatea cetățenilor, și proporționalitatea. Ele sunt încurajate să facă schimb de bune practici și să utilizeze GCEE ca pe o platformă de discuții prin care să identifice opțiunile disponibile pentru acordarea asistenței, în special în ceea ce privește măsurile coordonate și dispozițiile tehnice, juridice și financiare necesare, inclusiv compensarea echitabilă. Comisia poate facilita pregătirea măsurilor regionale și bilaterale.
- (27) Asistența acordată între statele membre în temeiul prezentului regulament ar trebui să facă obiectul unei compensații echitabile, convenite între statele membre. Prezentul regulament nu armonizează toate aspectele legate de o astfel de compensație echitabilă între statele membre. Prin urmare, statele membre ar trebui să convină asupra unor dispoziții referitoare la compensația echitabilă înainte ca asistența să fie acordată. Statul membru care solicită asistență ar trebui să plătească prompt o compensație statului membru care acordă asistență sau să asigure plata cu promptitudine a acestei compensații. Comisia ar trebui să ofere orientări fără caracter obligatoriu privind elementele-cheie ale unei compensații echitabile și alte elemente ale acordurilor tehnice, juridice și financiare.
- (28) Atunci când acordă asistență în temeiul prezentului regulament, statele membre pun în aplicare dreptul Uniunii și sunt, prin urmare, obligate să respecte drepturile fundamentale garantate de acesta. Această asistență poate da naștere, așadar, obligației ca un stat membru să plătească o compensație celor afectați de măsurile sale, în funcție de măsurile convenite între statele membre. În consecință, statele membre ar trebui să se asigure, atunci când este necesar, că sunt în vigoare norme naționale privind compensarea care respectă dreptul Uniunii și, mai ales, drepturile fundamentale. În plus, statul membru care primește asistență ar trebui, în cele din urmă, să suporte toate costurile rezonabile suportate de un alt stat membru ca urmare a acordării de asistență, în temeiul acestor norme naționale privind compensarea.
- (29) În cazul unei crize de energie electrică, asistența ar trebui să fie furnizată chiar și în cazul în care statele membre nu au convenit încă asupra unor măsuri coordonate și asupra unor dispoziții tehnice, juridice și financiare, conform cerințelor prezentului regulament privind asistența. Pentru a fi în măsură să acorde asistență într-o astfel de situație, în conformitate cu dispozițiile prezentului regulament, statele membre ar trebui să convină asupra unor măsuri și dispoziții ad hoc în locul măsurilor coordonate și al dispozițiilor tehnice, juridice și financiare care lipsesc.
- (30) Prezentul regulament introduce un astfel de mecanism de asistență între statele membre, conceput ca un instrument de prevenire sau de atenuare a crizelor de energie electrică în Uniune. Comisia ar trebui deci să revizuiască mecanismul de asistență în lumina experienței viitoare privind funcționarea acestuia și să propună, dacă este cazul, modificări ale acestuia.

- (31) Prezentul regulament ar trebui să permită întreprinderilor din domeniul energiei electrice și consumatorilor să se bazeze pe mecanismele de piață stabilite prin Regulamentul (UE) 2019/943 și Directiva (UE) 2019/944 pentru cât mai mult timp posibil, atunci când se confruntă cu crize de energie electrică. Normele care reglementează piața internă și normele de operare a sistemului ar trebui să fie respectate inclusiv în crizele de energie electrică. Aceste norme includ articolul 22 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul (UE) 2017/1485 și articolul 35 din Regulamentul (UE) 2017/2196, care reglementează restricționarea tranzacțiilor, limitarea furnizării de capacitate interzonală pentru alocarea capacității sau limitarea furnizării de programe. Acest lucru înseamnă că măsurile care nu se bazează pe piață, cum ar fi deconectarea forțată a consumatorilor sau aprovizionările suplimentare în afara funcționării normale a pieței, ar trebui să fie întreprinse numai în ultimă instanță, atunci când toate posibilitățile furnizate de piață au fost epuizate. Prin urmare, deconectarea forțată a consumatorilor ar trebui să fie introdusă numai după epuizarea tuturor posibilităților de deconectare voluntară. În plus, orice măsură care nu se bazează pe piață ar trebui să fie necesară, proporțională, nediscriminatorie și temporară.
- (32) Pentru a asigura transparența în urma unei crize de energie electrică, autoritatea competentă care a declarat criza de energie electrică ar trebui să efectueze o evaluare *ex post* a crizei și a impactului acesteia. Evaluarea respectivă ar trebui să ia în considerare, printre altele, eficacitatea și proporționalitatea măsurilor întreprinse, precum și costurile economice ale acestora. De asemenea, evaluarea respectivă ar trebui să cuprindă considerații transfrontaliere, cum ar fi impactul măsurilor asupra altor state membre și nivelul de asistență pe care statul membru care a declarat criza de energie electrică l-a primit din partea acestora.
- (33) Obligațiile în materie de transparență ar trebui să asigure că toate măsurile adoptate pentru a preveni sau a gestiona crizele de energie electrică respectă normele pieței interne și sunt conforme cu principiile cooperării și solidarității care stau la baza uniunii energetice.
- (34) Prezentul regulament consolidează rolul GCEE. Grupul ar trebui să îndeplinească sarcini specifice, în special în legătură cu elaborarea unei metodologii de identificare a scenariilor regionale de criză de energie electrică și a unei metodologii pentru evaluările adecvării pe termen scurt și sezoniere, precum și în legătură cu planurile de pregătire pentru riscuri și ar trebui să aibă un rol important în monitorizarea performanței statelor membre în domeniul siguranței alimentării cu energie electrică, dezvoltând cele mai bune practici pe această bază.
- (35) O criză de energie electrică s-ar putea extinde dincolo de frontierele Uniunii, până la teritoriile părților contractante ale Comunității Energetice. În calitate de parte la Tratatul de instituire a Comunității Energetice, Uniunea ar trebui să promoveze modificarea tratatului respectiv, cu scopul de a crea o piață integrată și un spațiu unic de reglementare, prin asigurarea unui cadru de reglementare corespunzător și stabil. Pentru a asigura o gestionare eficientă a crizelor, Uniunea ar trebui să coopereze îndeaproape cu părțile contractante din cadrul Comunității Energetice pentru prevenirea crizelor de energie electrică, pregătirea pentru astfel de crize și gestionarea acestora.
- (36) În cazul în care Comisia, ACER, GCEE, ENTSO pentru energie electrică, statele membre și autoritățile lor competente și de reglementare naționale sau orice alte organisme, entități sau persoane primesc informații confidențiale în temeiul prezentului regulament, acestea ar trebui să asigure confidențialitatea informațiilor primite. În acest scop, informațiile confidențiale ar trebui să respecte normele Uniunii și cele naționale în vigoare privind tratarea informațiilor și a proceselor confidențiale.
- (37) Întrucât obiectivul prezentului regulament, și anume asigurarea celei mai eficiente și eficace pregătiri împotriva riscurilor în Uniune, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de către statele membre, dar, având în vedere amploarea și efectele sale, poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este enunțat la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestui obiectiv.
- (38) Ciprul este în prezent singurul stat membru care nu este direct conectat cu un alt stat membru. În ceea ce privește anumite dispoziții din prezentul regulament, ar trebui să se clarifice că, atât timp cât această situație persistă, dispozițiile respective, și anume cele privind identificarea scenariilor regionale de criză de energie electrică, privind includerea măsurilor regionale și bilaterale prevăzute în planurile de pregătire pentru riscuri și cele privind asistența, nu se aplică în cazul Ciprului. Ciprul și alte state membre relevante sunt încurajate să elaboreze, cu sprijinul Comisiei, măsuri și proceduri alternative în domeniile vizate de dispozițiile respective, cu condiția ca astfel de măsuri și proceduri alternative să nu afecteze aplicarea efectivă a prezentului regulament între celelalte state membre.

(39) Directiva 2005/89/CE ar trebui să fie abrogată,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Articolul 1

Obiect

Prezentul regulament stabilește norme pentru cooperarea între statele membre în vederea prevenirii crizelor de energie electrică, a pregătirii pentru astfel de crize și a gestionării acestora, în spiritul solidarității și al transparenței și luând în considerare pe deplin cerințele unei piețe interne competitive a energiei electrice.

Articolul 2

Definiții

În înțelesul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

1. „siguranța alimentării cu energie electrică” înseamnă capacitatea unui sistem de energie electrică de a garanta alimentarea cu energie electrică a clienților, la un nivel de performanță clar stabilit, fixat de statele membre interesate;
2. „operator de transport și de sistem” înseamnă operator de transport și de sistem în sensul definiției de la articolul 2 punctul 35 din Directiva (UE) 2019/944;
3. „distribuție” înseamnă distribuție în sensul definiției de la articolul 2 punctul 28 din Directiva (UE) 2019/944;
4. „flux transfrontalier” înseamnă flux transfrontalier în sensul definiției de la articolul 2 punctul 3 din Regulamentul (UE) 2019/943;
5. „capacitate intrazonală” înseamnă capacitatea sistemului interconectat de a permite transferul de energie între zone de ofertare;
6. „client” înseamnă client în sensul definiției de la articolul 2 punctul 1 din Directiva (UE) 2019/944;
7. „operator de distribuție” înseamnă operator de distribuție în sensul definiției de la articolul 2 punctul 29 din Directiva (UE) 2019/944;
8. „producere” înseamnă producere în sensul definiției de la articolul 2 punctul 37 din Directiva (UE) 2019/944;
9. „criză de energie electrică” înseamnă o situație actuală sau iminentă în care există un deficit semnificativ de energie electrică, astfel cum este definit și descris de statele membre în planurile lor de pregătire pentru riscuri sau în care este imposibil să se furnizeze energie electrică clienților;
10. „criză simultană de energie electrică” înseamnă o criză de energie electrică ce afectează mai mult de un stat membru în același timp;
11. „autoritate competentă” înseamnă o autoritate guvernamentală națională sau o autoritate de reglementare desemnată de un stat membru în conformitate cu articolul 3;
12. „autorități de reglementare” înseamnă autoritățile de reglementare menționate la articolul 57 alineatul (1) din Directiva (UE) 2019/944;
13. „coordonator în caz de criză” înseamnă o persoană, un grup de persoane, o echipă alcătuită din managerii crizelor de energie electrică relevanți la nivel național sau o instituție care are sarcina de a acționa ca punct de contact și de a coordona fluxurile de informații în timpul unei crize de energie electrică;
14. „măsură care nu se bazează pe piață” înseamnă orice măsură legată de ofertă sau de cerere prin care se urmărește atenuarea unei crize de energie electrică și care se abate de la normele pieței sau de la acordurile comerciale;

15. „producător” înseamnă producător în sensul definiției de la articolul 2 punctul 38 din Directiva (UE) 2019/944;
16. „regiune” înseamnă un grup de state membre ai căror operatori de transport și de sistem folosesc în comun același centru de coordonare, astfel cum este menționat la articolul 36 din Regulamentul (UE) 2019/943;
17. „subgrup” înseamnă un grup de state membre care fac parte dintr-o regiune și care dispun de capacitatea tehnică de a-și furniza reciproc asistență în conformitate cu articolul 15;
18. „alertă timpurie” înseamnă furnizarea unor informații concrete, importante și credibile conform cărora ar putea avea loc un eveniment care este susceptibil să deterioreze în mod semnificativ situația alimentării cu energie electrică și să ducă la o criză de energie electrică;
19. „transport” înseamnă transport în sensul definiției de la articolul 2 punctul 34 din Directiva (UE) 2019/944;
20. „întreprindere din domeniul energiei electrice” înseamnă întreprindere din domeniul energiei electrice în sensul definiției de la articolul 2 punctul 57 din Directiva (UE) 2019/944;
21. „alocare de capacitate” înseamnă atribuirea de capacitate interzonală;
22. „energie din surse regenerabile” înseamnă energie din surse regenerabile sau energie regenerabilă în sensul definiției de la articolul 2 punctul 31 din Directiva (UE) 2019/944.

Articolul 3

Autoritatea competentă

- (1) Cât mai curând posibil și în orice caz până la 5 ianuarie 2020, fiecare stat membru desemnează o autoritate națională guvernamentală sau de reglementare în calitate de autoritate competentă. Autoritățile competente sunt responsabile de îndeplinirea sarcinilor prevăzute de prezentul regulament și cooperează între ele în vederea îndeplinirii acestor sarcini. După caz, până la desemnarea autorității competente, entitățile naționale responsabile de siguranța alimentării cu energie electrică îndeplinesc sarcinile care îi revin acesteia în conformitate cu prezentul regulament.
- (2) Statele membre notifică fără întârziere Comisiei și GCEE și fac publice denumirea și datele de contact ale autorităților lor competente desemnate în temeiul alineatului (1) și orice modificare adusă denumirii sau datelor de contact ale acestora.
- (3) Statele membre pot permite autorității competente să delege altor organisme sarcinile operaționale referitoare la planificarea pregătirii pentru riscuri și gestionarea riscurilor prevăzute de prezentul regulament. Sarcinile delegate se îndeplinesc sub supravegherea autorității competente și se specifică în planul de pregătire pentru riscuri în conformitate cu articolul 11 alineatul (1) litera (b).

CAPITOLUL II

Evaluarea riscurilor

Articolul 4

Evaluarea riscurilor la adresa siguranța alimentării cu energie electrică

Fiecare autoritate competentă se asigură că toate riscurile relevante referitoare la siguranța alimentării cu energie electrică sunt evaluate în conformitate cu normele stabilite în prezentul regulament și în capitolul IV din Regulamentul (UE) 2019/943. În acest scop, autoritatea cooperează cu operatorii de transport și de sistem, cu operatorii de distribuție, cu autoritățile de reglementare, cu ENTSO pentru energie electrică, cu centrele de coordonare regionale și cu alte părți interesate relevante, în funcție de necesități.

Articolul 5

Metodologia de identificare a scenariilor regionale de criză de energie electrică

- (1) Până la 5 ianuarie 2020, ENTSO pentru energie electrică prezintă ACER o propunere de metodologie pentru identificarea celor mai relevante scenarii regionale de criză de energie electrică.

(2) Metodologia propusă identifică scenariile de criză de energie electrică în ceea ce privește adecvarea sistemului, securitatea sistemului și siguranța aprovizionării cu combustibil pe baza cel puțin a următoarelor riscuri:

- (a) pericole naturale rare și extreme;
- (b) pericole accidentale care depășesc criteriul de siguranță N-1 și situații neprevăzute excepționale;
- (c) pericole indirecte, inclusiv consecințele unor atacuri rău-intenționate și ale unor deficite de combustibil.

(3) Metodologia propusă include cel puțin următoarele elemente:

- (a) luarea în considerare a tuturor circumstanțelor naționale și regionale pertinente, inclusiv a tuturor subgrupurilor;
- (b) interacțiunea și corelarea riscurilor transfrontaliere;
- (c) simulări ale scenariilor de criză simultană de energie electrică;
- (d) clasificarea riscurilor în funcție de impactul și probabilitatea acestora;
- (e) principii cu privire la modul de tratare a informațiilor sensibile într-un mod care să asigure transparența pentru public.

(4) Atunci când examinează riscurile unei perturbări a furnizării de gaze în contextul identificării riscurilor în temeiul alineatului (2) litera (c) din prezentul articol, ENTSO pentru energie electrică utilizează scenariile de perturbare a furnizării și a infrastructurilor de gaze naturale elaborate de către ENTSO în temeiul articolului 7 din Regulamentul (UE) 2017/1938.

(5) Înainte de prezentarea către ACER a metodologiei propuse, ENTSO pentru energie electrică efectuează o consultare implicând cel puțin centrele de coordonare regionale, organizațiile sectoriale și organizațiile de consumatori, producătorii sau organizațiile lor profesionale, operatorii de transport și de sistem și operatorii de distribuție relevanți, autoritățile competente, autoritățile de reglementare și alte autorități naționale relevante. ENTSO pentru energie electrică ia în considerare în mod corespunzător rezultatele consultării și le prezintă, împreună cu metodologia propusă, cu ocazia unei reuniuni a GCEE.

(6) În termen de două luni de la primirea metodologiei propuse, după consultarea GCEE, în formația sa alcătuită doar din reprezentanți ai statelor membre, ACER aprobă sau modifică propunerea. ENTSO pentru energie electrică și ACER publică versiunea finală a metodologiei pe site-urile lor.

(7) ENTSO pentru energie electrică actualizează și îmbunătățește metodologia în conformitate cu alineatele (1)-(6) în cazul în care devin disponibile noi informații semnificative. GCEE, în formația sa alcătuită doar din reprezentanți ai statelor membre, poate recomanda, iar ACER sau Comisia poate solicita astfel de actualizări sau îmbunătățiri, cu indicarea motivelor. În termen de șase luni de la primirea solicitării, ENTSO pentru energie electrică prezintă ACER un proiect al modificărilor propuse. În termen de două luni de la primirea proiectului, ACER aprobă modificările propuse sau le modifică, după consultarea GCEE, în formația sa alcătuită doar din reprezentanți ai statelor membre. ENTSO pentru energie electrică și ACER publică versiunea finală a metodologiei actualizate pe site-urile lor.

Articolul 6

Identificarea scenariilor regionale de criză de energie electrică

(1) În termen de șase luni de la aprobarea metodologiei în temeiul articolului 5 alineatul (6), pe baza metodologiei respective și în strânsă cooperare cu GCEE, cu centrele de coordonare regionale, cu autoritățile competente și cu autoritățile de reglementare, ENTSO pentru energie electrică identifică cele mai relevante scenarii de criză de energie electrică pentru fiecare regiune. Aceasta poate delega sarcini legate de identificarea scenariilor regionale de criză de energie electrică către centrele de coordonare regionale.

(2) ENTSO pentru energie electrică prezintă scenariile regionale identificate de criză de energie electrică operatorilor relevanți de transport și de sistem, centrelor de coordonare regionale, autorităților competente și autorităților de reglementare, precum și GCEE. GCEE poate recomanda să se efectueze modificări.

(3) ENTSO pentru energie electrică actualizează scenariile regionale de criză de energie electrică la fiecare patru ani, cu excepția cazului în care împrejurările justifică actualizări mai frecvente.

*Articolul 7***Identificarea scenariilor naționale de criză de energie electrică**

- (1) În termen de patru luni de la identificarea scenariilor regionale de criză de energie electrică în conformitate cu articolul 6 alineatul (1), autoritatea competentă identifică cele mai relevante scenarii naționale de criză de energie electrică.
- (2) Pentru identificarea scenariilor naționale de criză de energie electrică, autoritatea competentă consultă operatorii de transport și de sistem, operatorii de distribuție pe care autoritatea competentă îi consideră relevanți, producătorii relevanți sau organizațiile lor profesionale și autoritatea de reglementare, atunci când aceasta nu este autoritatea competentă.
- (3) Scenariile naționale de criză de energie electrică se identifică pe baza cel puțin a riscurilor menționate la articolul 5 alineatul (2) și sunt coerente cu scenariile regionale de criză de energie electrică identificate în conformitate cu articolul 6 alineatul (1). Statele membre actualizează scenariile naționale de criză de energie electrică la fiecare patru ani, cu excepția cazului în care împrejurările justifică actualizări mai frecvente.
- (4) În termen de patru luni de la identificarea scenariilor regionale de criză de energie electrică în conformitate cu articolul 6 alineatul (1), statele membre informează GCEE și Comisia cu privire la evaluările lor referitoare la riscurile legătură cu dreptul de proprietate asupra infrastructurii relevante pentru siguranța alimentării cu energie electrică și la orice măsuri întreprinse pentru a preveni sau a atenua astfel de riscuri, indicând motivul pentru care astfel de măsuri sunt considerate necesare și proporționate.

*Articolul 8***Metodologia pentru evaluările adecvării pe termen scurt și sezoniere**

- (1) Până la 5 ianuarie 2020, ENTSO pentru energie electrică prezintă ACER o propunere de metodologie pentru evaluarea adecvării sezoniere și pe termen scurt, și anume adecvarea lunară și pentru săptămâna următoare și cel puțin pentru ziua următoare, aceasta cuprinzând cel puțin următoarele elemente:
- (a) incertitudinea unor factori precum probabilitatea unei întreruperi a capacității de transport, probabilitatea unei întreruperi neplanificate a centralelor electrice, condiții meteorologice extrem de nefavorabile, cererea variabilă, în special vârfuri ale cererii care depind de condițiile meteorologice și variabilitatea producției de energie din surse regenerabile;
 - (b) probabilitatea apariției unei crize de energie electrică;
 - (c) probabilitatea apariției unei crize simultane de energie electrică.
- (2) Metodologia menționată la alineatul (1) prevede o abordare probabilistică, care cuprinde scenarii multiple, și ia în considerare contextul național, regional și la nivelul Uniunii, inclusiv nivelul de interconectare dintre statele membre și, în măsura în care este posibil, țările terțe din cadrul zonelor sincrone ale Uniunii. Metodologia ține seama de specificul sectorului energetic al fiecărui stat membru, inclusiv de condițiile meteorologice specifice și de circumstanțele externe.
- (3) Înainte de prezentarea metodologiei propuse, ENTSO pentru energie electrică efectuează o consultare implicând cel puțin centrele de coordonare regionale, organizațiile sectoriale și organizațiile de consumatori, producătorii sau organizațiile lor profesionale, operatorii de transport și de sistem, operatorii de distribuție relevanți, autoritățile competente, autoritățile de reglementare și alte autorități naționale relevante. ENTSO pentru energie electrică ia în considerare în mod corespunzător rezultatele consultării și le prezintă, împreună cu metodologia propusă, cu ocazia unei reuniuni GCEE.
- (4) În termen de două luni de la primirea metodologiei propuse, după consultarea GCEE, în formația sa alcătuită doar din reprezentanți ai statelor membre, ACER aprobă sau modifică propunerea. ENTSO pentru energie electrică și ACER publică versiunea finală a metodologiei pe site-urile lor.

(5) ENTSO pentru energie electrică actualizează și îmbunătățește metodologia în conformitate cu alineatele (1)-(4) în cazul în care devin disponibile noi informații semnificative. GCEE, în formația sa alcătuită doar din reprezentanți ai statelor membre, poate recomanda, iar ACER sau Comisia poate solicita astfel de actualizări sau îmbunătățiri, cu indicarea motivelor. În termen de șase luni de la primirea solicitării, ENTSO pentru energie electrică prezintă ACER un proiect al modificărilor propuse. În termen de două luni de la primirea proiectului, ACER aprobă modificările propuse sau le modifică, după consultarea GCEE, în formația sa alcătuită doar din reprezentanți ai statelor membre. ENTSO pentru energie electrică și ACER publică versiunea finală a metodologiei actualizate pe site-urile lor.

Articolul 9

Evaluările adecvării pe termen scurt și sezoniere

(1) Toate evaluările adecvării pe termen scurt, fie că sunt efectuate la nivel național, regional sau la nivelul Uniunii, se efectuează în conformitate cu metodologia elaborată în temeiul articolului 8.

(2) ENTSO pentru energie electrică realizează evaluări ale adecvării sezoniere în conformitate cu metodologia dezvoltată în temeiul articolului 8. Aceasta publică rezultatele până la data de 1 decembrie a fiecărui an, în cazul evaluării adecvării pentru perioada de iarnă, și până la data de 1 iunie a fiecărui an, în cazul evaluării adecvării pentru perioada de vară. ENTSO pentru energie electrică poate delega sarcini referitoare la evaluările adecvării către centrele de coordonare regionale. Aceasta prezintă evaluarea adecvării cu ocazia unei reuniuni a GCEE, care poate formula recomandări, dacă este cazul.

(3) Centrele de coordonare regionale efectuează evaluări ale adecvării pentru săptămâna următoare și cel puțin pentru ziua următoare în conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/1485, pe baza metodologiei adoptate în temeiul articolului 8 din prezentul regulament.

CAPITOLUL III

Planurile de pregătire pentru riscuri

Articolul 10

Stabilirea planurilor de pregătire pentru riscuri

(1) Pe baza scenariilor regionale și naționale de criză de energie electrică identificate în temeiul articolelor 6 și 7, autoritatea competentă din fiecare stat membru stabilește un plan de pregătire pentru riscuri în urma consultării cu operatorii de distribuție considerați relevanți de autoritatea competentă, cu operatorii de transport și de sistem, cu producătorii relevanți sau cu organizațiile lor profesionale, cu întreprinderile din domeniul energiei electrice și al gazelor naturale, cu organizațiile relevante care reprezintă interesele consumatorilor industriali și neindustriali de energie electrică și cu autoritatea de reglementare, dacă aceasta nu este autoritatea competentă.

(2) Planul de pregătire pentru riscuri cuprinde măsurile naționale și regionale și, după caz, bilaterale, astfel cum sunt prevăzute la articolele 11 și 12. În conformitate cu articolul 16, toate măsurile planificate sau întreprinse pentru prevenirea crizelor de energie electrică, pregătirea pentru astfel de crize și atenuarea acestora trebuie să fie pe deplin conforme cu normele care reglementează piața internă a energiei electrice și operarea sistemului. Aceste măsuri trebuie să fie definite în mod clar, transparente, proporționale și nediscriminatorii.

(3) Planul de pregătire pentru riscuri se elaborează în conformitate cu articolele 11 și 12 și cu modelul prevăzut în anexă. Dacă este necesar, statele membre pot introduce informații suplimentare în planul de pregătire pentru riscuri.

(4) Pentru a asigura coerența planurilor de pregătire pentru riscuri, înainte de adoptarea planului său de pregătire pentru riscuri, autoritatea competentă prezintă proiectul de plan autorităților competente ale statelor membre relevante din regiune și, dacă acestea nu fac parte din aceeași regiune, autorităților competente ale statelor membre direct conectate, precum și GCEE.

(5) În termen de șase luni de la primirea proiectelor de planuri de pregătire pentru riscuri, autoritățile competente menționate la alineatul (4) și GCEE pot emite recomandări referitoare la proiectul de plan prezentat în temeiul alineatului (4).

(6) În termen de nouă luni de la prezentarea proiectului de plan, autoritatea competentă în cauză adoptă planul său de pregătire pentru riscuri, luând în considerare rezultatele consultării efectuate în temeiul alineatului (4) și toate recomandările emise în temeiul alineatului (5). Aceasta notifică Comisiei fără întârziere planul său de pregătire pentru riscuri.

(7) Autoritățile competente și Comisia publică planurile de pregătire pentru riscuri pe site-urile lor, asigurând în același timp confidențialitatea informațiilor sensibile, în special a informațiilor cu privire la măsurile referitoare la prevenirea sau atenuarea consecințelor atacurilor rău-intenționate. Protecția confidențialității informațiilor sensibile se bazează pe principiile stabilite în temeiul articolului 19.

(8) Autoritățile competente adoptă și publică primul lor plan de pregătire pentru riscuri până la 5 ianuarie 2022. Acestea actualizează planurile la fiecare patru ani, cu excepția cazului în care împrejurările justifică actualizări mai frecvente.

Articolul 11

Conținutul planurilor de pregătire pentru riscuri în ceea ce privește măsurile naționale

(1) Planul de pregătire pentru riscuri al fiecărui stat membru prevede toate măsurile naționale planificate sau întreprinse pentru prevenirea crizelor de energie electrică, pregătirea pentru astfel de crize și atenuarea acestora, astfel cum sunt identificate în temeiul articolelor 6 și 7. Planul trebuie cel puțin:

- (a) să conțină un rezumat al scenariilor de criză de energie electrică definite pentru statul membru și regiunea relevantă, în conformitate cu procedurile stabilite la articolele 6 și 7;
- (b) să stabilească rolul și responsabilitățile autorității competente și să descrie, în cazul în care acestea există, sarcinile care au fost delegate altor organisme;
- (c) să descrie măsurile naționale concepute în vederea prevenirii sau a pregătirii pentru riscurile identificate în temeiul articolelor 6 și 7;
- (d) să desemneze un coordonator în caz de criză națională și să stabilească sarcinile acestuia;
- (e) să stabilească proceduri detaliate care trebuie urmate în crizele de energie electrică, inclusiv mecanismele corespunzătoare pentru fluxurile de informații;
- (f) să identifice contribuția măsurilor bazate pe piață pentru a face față crizelor de energie electrică, în special cea a măsurilor legate de cerere și a măsurilor legate de ofertă;
- (g) să identifice posibile măsuri care nu se bazează pe piață care trebuie să fie puse în aplicare în crizele de energie electrică, specificând factorii declanșatori, precum și condițiile și procedurile pentru punerea acestora în aplicare și indicând modul în care acestea îndeplinesc cerințele stabilite la articolul 16 și măsurile regionale și bilaterale;
- (h) să furnizeze un cadru pentru întreruperea manuală a consumului, care să prevadă circumstanțele în care consumul urmează să fie întrerupt și, în ceea ce privește siguranța publică și securitatea personală, să specifice categoriile de utilizatori de energie electrică au dreptul să primească protecție specială împotriva deconectării, în conformitate cu dreptul intern, justificând necesitatea unei astfel de protecții și precizând modul în care operatorii de transport și de sistem și operatorii de distribuție ai statelor membre în cauză trebuie să reducă consumul;
- (i) să descrie mecanismele utilizate pentru a informa publicul cu privire la crizele de energie electrică;
- (j) să descrie măsurile naționale necesare pentru punerea în aplicare și asigurarea respectării măsurilor regionale și, după caz, bilaterale convenite în temeiul articolului 12;
- (k) să includă informații privind planurile conexe necesare pentru dezvoltarea viitoarei rețele care să fie utile în abordarea consecințelor scenariilor de criză de energie electrică identificate.

(2) Măsurile naționale iau în considerare pe deplin măsurile regionale și, după caz, bilaterale convenite în temeiul articolului 12 și nu pun în pericol securitatea operațională sau siguranța sistemului de transport și nici siguranța alimentării cu energie electrică a altor state membre.

Articolul 12

Conținutul planurilor de pregătire pentru riscuri în ceea ce privește măsurile regionale și bilaterale

(1) În plus față de măsurile naționale menționate la articolul 11, planul de pregătire pentru riscuri al fiecărui stat membru include măsuri regionale și, după caz, măsuri bilaterale pentru a asigura prevenirea sau gestionarea în mod corespunzător a crizelor de energie electrică cu impact transfrontalier. Măsurile regionale sunt convenite la nivelul regiunii în cauză între statele membre care dispun de capacitatea tehnică de a-și acorda reciproc asistență în conformitate cu articolul 15. În acest scop, statele membre pot, de asemenea, constitui subgrupuri în cadrul unei regiuni. Măsurile bilaterale sunt convenite între statele membre care sunt conectate direct, dar nu fac parte din aceeași regiune. Statele membre asigură coerența măsurilor regionale și bilaterale. Măsurile regionale și bilaterale includ cel puțin:

- (a) desemnarea unui coordonator în caz de criză;
- (b) mecanisme de schimb de informații și de cooperare;
- (c) măsuri coordonate pentru a atenua impactul unei crize de energie electrică, inclusiv al unei crize simultane de energie electrică, în scopul asistenței în conformitate cu articolul 15;
- (d) proceduri pentru efectuarea de testări ale planurilor de pregătire pentru riscuri o dată pe an sau o dată la doi ani;
- (e) mecanismele de declanșare a măsurilor care nu se bazează pe piață care urmează să fie activate în conformitate cu articolul 16 alineatul (2).

(2) Măsurile regionale și bilaterale care urmează să fie incluse în planul de pregătire pentru riscuri sunt convenite de statele membre în cauză, după consultarea centrelor de coordonare regionale relevante. Comisia poate avea un rol de facilitare în pregătirea acordului privind măsurile regionale și bilaterale. Comisia poate solicita ACER și ENTSO pentru energie electrică să acorde asistență tehnică statelor membre în vederea facilitării unui astfel de acord. Cu cel puțin opt luni înainte de termenul-limită pentru adoptarea sau actualizarea planului de pregătire pentru riscuri, autoritățile competente raportează GCEE cu privire la acordurile la care s-a ajuns. În cazul în care statele membre nu reușesc să ajungă la un acord, autoritățile competente în cauză informează Comisia cu privire la motivele dezacordului. În acest caz, Comisia propune măsuri, inclusiv un mecanism de cooperare, pentru încheierea unui acord privind măsurile regionale și bilaterale.

(3) Cu implicarea părților interesate relevante, autoritățile competente ale statelor membre din fiecare regiune testează periodic eficacitatea procedurilor elaborate în planurile de pregătire pentru riscuri pentru prevenirea crizelor de energie electrică, inclusiv a mecanismelor menționate la alineatul (1) litera (b) și efectuează simulări de crize de energie electrică o dată la doi ani, testând în special mecanismele respective.

Articolul 13

Evaluarea de către Comisie a planurilor de pregătire pentru riscuri

(1) În termen de patru luni de la notificarea de către autoritatea competentă a planului de pregătire pentru riscuri adoptat, Comisia evaluează planul ținând seama în mod corespunzător de opiniile exprimate de GCEE.

(2) După consultarea GCEE, Comisia emite un aviz fără caracter obligatoriu, cu indicarea în detaliu a motivelor, și îl transmite autorității competente, cu recomandarea de revizuire a planului de pregătire pentru riscuri, în cazul în care planul:

- (a) nu este eficace pentru atenuarea riscurilor identificate în scenariile de criză de energie electrică;
- (b) nu este coerent cu scenariile de criză de energie electrică identificate sau cu planul de pregătire pentru riscuri al unui alt stat membru;
- (c) nu respectă cerințele stabilite la articolul 10 alineatul (2);
- (d) stabilește măsuri susceptibile să pericliteze siguranța alimentării cu energie electrică în alte state membre;
- (e) denaturează în mod nejustificat concurența sau funcționarea eficace a pieței interne; sau
- (f) nu respectă dispozițiile prezentului regulament sau alte dispoziții ale dreptului Uniunii.

(3) În termen de trei luni de la primirea avizului Comisiei menționat la alineatul (2), autoritatea competentă în cauză ține seama pe deplin de recomandarea Comisiei și fie notifică Comisiei planul de pregătire pentru riscuri modificat, fie îi notifică acesteia motivele pentru care nu este de acord cu recomandarea.

(4) În cazul în care autoritatea competentă nu este de acord cu recomandarea Comisiei, aceasta din urmă, în termen de patru luni de la primirea motivelor de dezacord notificate de autoritatea competentă, își poate retrage recomandarea sau poate stabili o întâlnire cu autoritatea competentă și, dacă Comisia consideră necesar acest lucru, cu GCEE, cu scopul de a analiza chestiunea. Comisia expune în detaliu motivele pentru care solicită orice modificare a planului de pregătire pentru riscuri. În cazul în care poziția finală a autorității competente în cauză se abate de la motivele prezentate în detaliu de Comisie, autoritatea competentă prezintă Comisiei motivele care stau la baza poziției sale în termen de două luni de la primirea motivelor detaliate ale Comisiei.

CAPITOLUL IV

Gestionarea crizelor de energie electrică

Articolul 14

Alerta timpurie și declararea unei crize de energie electrică

(1) În cazul în care evaluarea adecvării sezoniere sau o altă sursă calificată furnizează informații concrete, importante și credibile conform cărora ar putea avea loc o criză de energie electrică într-un stat membru, autoritatea competentă a respectivului stat membru emite, fără întârziere, o alertă timpurie adresată Comisiei, autorităților competente din statele membre din aceeași regiune și, dacă acestea nu fac parte din aceeași regiune, autorităților competente ale statelor membre conectate în mod direct. Autoritatea competentă în cauză furnizează, de asemenea, informații cu privire la cauzele posibilei crize de energie electrică, la măsurile planificate sau întreprinse pentru a preveni o criză de energie electrică și la posibila nevoie de asistență din partea altor state membre. Informațiile includ impacturile posibile ale măsurilor asupra pieței interne a energiei electrice. Comisia transmite aceste informații GCEE.

(2) Atunci când se confruntă cu o criză de energie electrică, autoritatea competentă, după consultarea operatorului de transport și de sistem în cauză, declară criza de energie electrică și informează fără întârziere nejustificată autoritățile competente ale statelor membre din aceeași regiune și, dacă nu fac parte din aceeași regiune, autoritățile competente din statele membre conectate direct, precum și Comisia. Respectivul informații includ cauzele deteriorării semnificative a situației alimentării cu energie electrică, motivele declarării unei crize de energie electrică, măsurile planificate sau întreprinse pentru atenuarea acesteia și posibila nevoie de asistență din partea altor state membre.

(3) În cazurile în care consideră că informațiile furnizate în temeiul alineatului (1) sau (2) sunt insuficiente, Comisia, GCEE sau autoritățile competente ale statelor membre din aceeași regiune și, dacă nu fac parte din aceeași regiune, autoritățile competente ale statelor membre conectate direct pot solicita statului membru vizat să furnizeze informații suplimentare.

(4) În cazul în care o autoritate competentă emite o alertă timpurie sau declară o criză de energie electrică, măsurile prevăzute în planul de pregătire pentru riscuri sunt urmate în cea mai mare măsură posibilă.

Articolul 15

Cooperare și asistență

(1) Statele membre acționează și cooperează în spiritul solidarității pentru a preveni sau a gestiona situațiile de criză de energie electrică.

(2) În cazul în care dispun de capacitatea tehnică necesară, statele membre își oferă asistență reciprocă prin intermediul unor măsuri regionale sau bilaterale convenite în temeiul prezentului articol și al articolului 12 înainte de acordarea asistenței respective. În acest scop și pentru a proteja siguranța publică și securitatea personală, statele membre aleg și convin asupra unor măsuri regionale sau bilaterale în scopul de a livra energie electrică într-o manieră coordonată.

- (3) Statele membre se pun de acord cu privire la dispozițiile tehnice, juridice și financiare necesare pentru punerea în aplicare a măsurilor regionale sau bilaterale înainte de acordarea asistenței. Aceste acorduri prevăd, printre altele, cantitatea maximă de energie electrică ce urmează să fie livrată la nivel regional sau bilateral, factorul declanșator pentru asistență și pentru suspendarea asistenței, modul în care va fi livrată energia electrică și dispozițiile privind compensația echitabilă între statele membre în conformitate cu alineatele (4), (5) și (6).
- (4) Asistența se acordă sub rezerva unui acord prealabil între statele membre în cauză privind compensația echitabilă, ce acoperă cel puțin:
- (a) costul energiei electrice livrate pe teritoriul statului membru care solicită asistență, precum și costurile de transport aferente; și
 - (b) orice alte costuri rezonabile suportate de statul membru care acordă asistență, inclusiv în ceea ce privește rambursarea asistenței pregătite, dar care nu a fost acordată efectiv, precum și orice costuri rezultate din procedurile judiciare, din procedurile de arbitraj sau din proceduri și din soluționări similare.
- (5) Compensația echitabilă în temeiul alineatului (4) include, printre altele, toate costurile rezonabile pe care statul membru care acordă asistență le suportă ca urmare a unei obligații de a plăti o compensație în virtutea drepturilor fundamentale garantate de dreptul Uniunii și în virtutea obligațiilor internaționale aplicabile în momentul punerii în aplicare a dispozițiilor prezentului regulament în ceea ce privește asistența, precum și costurile rezonabile suplimentare suportate ca urmare a plății unei compensații în temeiul normelor naționale în materie de compensare.
- (6) Statul membru care solicită asistență plătește prompt compensația echitabilă statului membru care acordă asistență sau asigură cu promptitudine o astfel de plată.
- (7) Până la 5 ianuarie 2020 și după consultarea GCEE și a ACER, Comisia furnizează orientări fără caracter obligatoriu privind elementele esențiale ale compensației echitabile menționate la alineatele (3)-(6) și privind alte elemente esențiale ale dispozițiilor tehnice, juridice și financiare menționate la alineatul (3), precum și privind principiile de asistență reciprocă menționate la alineatul (2).
- (8) În cazul unei crize de energie electrică în care statele membre nu au convenit încă asupra unor măsuri regionale sau bilaterale și asupra unor dispoziții tehnice, juridice și financiare în temeiul prezentului articol, statele membre convin, pentru aplicarea prezentului articol, asupra unor măsuri și dispoziții ad hoc, inclusiv în ceea ce privește compensația echitabilă în temeiul alineatelor (4), (5) și (6). În cazul în care un stat membru solicită asistență înainte să fi fost convenite astfel de măsuri și dispoziții ad hoc, acesta se angajează, înainte de a primi asistență, să plătească o compensație echitabilă în conformitate cu alineatele (4), (5) și (6).
- (9) Statele membre se asigură că dispozițiile prezentului regulament privind asistența sunt puse în aplicare în conformitate cu tratatele, cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și cu alte obligații internaționale aplicabile. Acestea iau măsurile necesare în acest sens.

Articolul 16

Respectarea normelor pieței

- (1) Măsurile întreprinse pentru a preveni sau a atenua crizele de energie electrică respectă normele care reglementează piața internă a energiei electrice și operarea sistemului.
- (2) Măsurile care nu se bazează pe piață sunt activate într-o situație de criză de energie electrică doar în ultimă instanță, în cazul în care toate opțiunile furnizate de piață au fost epuizate sau dacă este evident că, singure, măsurile bazate pe piață nu sunt suficiente pentru a preveni o deteriorare semnificativă suplimentară a situației alimentării cu energie electrică. Măsurile care nu se bazează pe piață nu trebuie să denatureze în mod nejustificat concurența și funcționarea eficace a pieței interne a energiei electrice. Ele trebuie să fie necesare, proporționale, nediscriminatorii și temporare. Autoritatea competentă informează părțile interesate relevante din statul său membru cu privire la aplicarea oricărei măsuri care nu se bazează pe piață.
- (3) Restricționarea tranzacțiilor, inclusiv restricționarea capacității interzonale deja alocate, limitarea furnizării de capacitate interzonală pentru alocarea de capacitate sau limitarea furnizării de programe se inițiază numai în conformitate cu articolul 16 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2019/943 și cu normele adoptate pentru punerea în aplicare a respectivei dispoziții.

CAPITOLUL V

Evaluare și monitorizare

Articolul 17

Evaluare ex post

(1) Cât mai curând posibil și în orice caz în termen de trei luni de la încetarea crizei de energie electrică, autoritatea competentă a statului membru care a declarat criza de energie electrică furnizează GCEE și Comisiei un raport de evaluare *ex post*, după consultarea autorității de reglementare, în cazul în care aceasta nu coincide cu autoritatea competentă.

(2) Raportul de evaluare *ex post* cuprinde cel puțin:

- (a) o descriere a evenimentului care a declanșat criza de energie electrică;
- (b) o descriere a eventualelor măsuri preventive, de pregătire și de atenuare întreprinse și o evaluare a proporționalității și a eficacității acestora;
- (c) o evaluare a impactului transfrontalier al măsurilor întreprinse;
- (d) o prezentare a asistenței pregătite, acordate efectiv sau nu, furnizate statelor membre învecinate sau țărilor terțe sau primite din partea acestora;
- (e) impactul economic al crizei de energie electrică și impactul măsurilor întreprinse în sectorul energiei electrice în măsura permisă de datele disponibile la momentul evaluării, în special volumele de energie electrică nefurnizată și nivelul deconectării manuale a consumatorilor (inclusiv o comparație între nivelurile de deconectare voluntară și forțată a consumatorilor);
- (f) motivele care justifică aplicarea unor eventuale măsuri care nu se bazează pe piață;
- (g) orice îmbunătățiri posibile sau propuse ale planului de pregătire pentru riscuri;
- (h) o prezentare a posibilităților de îmbunătățire a dezvoltării rețelei în cazurile în care o dezvoltare insuficientă a rețelei a cauzat criza de energie electrică sau a contribuit la aceasta.

(3) În cazurile în care consideră că informațiile furnizate în raportul de evaluare *ex post* sunt insuficiente, GCEE și Comisia pot solicita autorității competente în cauză să furnizeze informații suplimentare.

(4) Autoritatea competentă în cauză prezintă rezultatele evaluării *ex post* în cadrul unei reuniuni a GCEE. Respectivetele rezultate se reflectă în planul de pregătire pentru riscuri actualizat.

Articolul 18

Monitorizarea

(1) În plus față de efectuarea altor sarcini specifice prevăzute în prezentul regulament, GCEE discută:

- (a) rezultatele planului pe zece ani de dezvoltare a rețelei în sectorul energiei electrice elaborat de ENTSO pentru energie electrică;
- (b) coerența planurilor de pregătire pentru riscuri adoptate de autoritățile competente în conformitate cu procedura menționată la articolul 10;
- (c) rezultatele evaluărilor cu privire la adecvarea resurselor la nivel european efectuate de ENTSO pentru energie electrică, astfel cum se menționează la articolul 23 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2019/943;
- (d) performanța statelor membre în domeniul siguranței alimentării cu energie electrică, luând în considerare cel puțin indicatorii calculați în cadrul evaluării cu privire la adecvarea resurselor la nivel european, și anume previziunea de energie nefurnizată și previziunea de neasigurare a sarcinii;
- (e) rezultatele evaluărilor adecvării sezoniere menționate la articolul 9 alineatul (2);
- (f) informațiile primite din partea statelor membre în temeiul articolului 7 alineatul (4);

- (g) rezultatele evaluării *ex post* menționate la articolul 17 alineatul (4);
 - (h) metodologia de evaluare a adecvării pe termen scurt menționată la articolul 8;
 - (i) metodologia de identificare a scenariilor regionale de criză de energie electrică menționate la articolul 5.
- (2) GCEE poate emite recomandări adresate statelor membre, precum și ENTSO pentru energie electrică cu privire la chestiunile menționate la alineatul (1).
- (3) ACER monitorizează în permanență măsurile pentru siguranța alimentării cu energie electrică și prezintă GCEE rapoarte cu regularitate.
- (4) Până la 1 septembrie 2025, pe baza experienței acumulate în urma aplicării prezentului regulament, Comisia evaluează mijloacele posibile de îmbunătățire a siguranței alimentării cu energie electrică la nivelul Uniunii și prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului cu privire la aplicarea prezentului regulament, incluzând, dacă este cazul, propuneri legislative pentru modificarea acestuia.

Articolul 19

Tratarea informațiilor confidențiale

- (1) Statele membre și autoritățile competente pun în aplicare procedurile menționate în prezentul regulament în conformitate cu normele aplicabile, inclusiv cu normele naționale referitoare la tratarea informațiilor și a proceselor confidențiale. Dacă în urma aplicării respectivelor norme nu se dezvăluie informații, printre altele în cadrul planurilor de pregătire pentru riscuri, statul membru sau autoritatea poate furniza un rezumat neconfidențial al acestor informații, iar la cerere are obligația de a face acest lucru.
- (2) Comisia, ACER, GCEE, ENTSO pentru energie electrică, statele membre, autoritățile competente, autoritățile de reglementare și alte organisme, entități sau persoane relevante, care primesc informații confidențiale în temeiul prezentului regulament, asigură confidențialitatea informațiilor sensibile.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale

Articolul 20

Cooperarea cu părțile contractante la Comunitatea Energiei

În cazul în care statele membre și părțile contractante la Comunitatea Energiei cooperează în domeniul siguranței alimentării cu energie electrică, o astfel de cooperare poate include definirea unei crize de energie electrică, procesul de identificare a scenariilor de criză de energie electrică și stabilirea planurilor de pregătire pentru riscuri, astfel încât să nu fie întreprinse măsuri care pun în pericol siguranța alimentării cu energie electrică a statelor membre, a părților contractante la Comunitatea Energiei sau a Uniunii. În acest sens, părțile contractante la Comunitatea Energiei pot participa la GCEE, la invitația Comisiei, cu privire la toate aspectele care prezintă un interes pentru acestea.

Articolul 21

Derogare

Până când Ciprul este direct conectat cu un alt stat membru, articolul 6, articolul 12 și articolul 15 alineatele (2)-(9) nu se aplică între Cipru și alte state membre și nici ENTSO pentru energie electrică în ceea ce privește Ciprul. Ciprul și alte state membre relevante pot elabora, cu sprijinul Comisiei, măsuri și proceduri alternative la cele prevăzute la articolul 6, articolul 12 și la articolul 15 alineatele (2)-(9), cu condiția ca respectivele măsuri și proceduri alternative să nu afecteze aplicarea efectivă a prezentului regulament între celelalte state membre.

*Articolul 22***Dispoziție tranzitorie până la înființarea centrelor de coordonare regionale**

Până la data înființării centrelor de coordonare regională în temeiul articolului 35 din Regulamentul (UE) 2019/943, regiunile se referă fie la un stat membru, fie la un grup de state membre situate în aceeași zonă sincronă.

*Articolul 23***Abrogarea**

Directiva 2005/89/CE se abrogă.

*Articolul 24***Intrarea în vigoare**

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 5 iunie 2019.

Pentru Parlamentul European

Președintele

A. TAJANI

Pentru Consiliu

Președintele

G. CIAMBA

ANEXĂ

MODEL PENTRU PLANUL DE PREGĂTIRE PENTRU RISCURI

Următorul model se completează în limba engleză.

Informații generale

- Denumirea autorității competente responsabile de pregătirea acestui plan
- Statele membre din regiune

1. REZUMATUL SCENARIILOR DE CRIZĂ DE ENERGIE ELECTRICĂ

A se descrie pe scurt scenariile de criză de energie electrică identificate la nivel regional și național în conformitate cu procedura stabilită la articolele 6 și 7, inclusiv descrierea ipotezelor aplicate.

2. ROLURILE ȘI RESPONSABILITĂȚILE AUTORITĂȚII COMPETENTE

A se defini rolul și responsabilitățile autorității competente și ale organismelor cărora li s-au delegat sarcini.

A se descrie sarcinile care eventual au fost delegate altor organisme.

3. PROCEDURI ȘI MĂSURI ÎN CAZUL UNEI CRIZE DE ENERGIE ELECTRICĂ

3.1. Proceduri și măsuri naționale

- (a) a se descrie procedurile de urmat în cazul unei crize de energie electrică, inclusiv mecanismele corespunzătoare pentru fluxurile de informații;
- (b) a se descrie măsurile preventive și de pregătire;
- (c) a se descrie măsurile de atenuare a crizelor de energie electrică, în special măsurile legate de cerere și măsurile legate de ofertă, indicând în același timp împrejurările în care măsurile respective pot fi utilizate, în special factorul declanșator al fiecărei măsuri. În cazul în care sunt luate în considerare măsuri care nu se bazează pe piață, acestea trebuie să fie justificate în mod corespunzător având în vedere cerințele stabilite la articolul 16 și să fie conforme cu măsurile regionale și, după caz, bilaterale;
- (d) a se furniza un cadru pentru întreruperea manuală a consumului, care să prevadă circumstanțele în care consumul urmează să fie întrerupt. A se preciza, în ceea ce privește siguranța publică și securitatea personală, categoriile de utilizatori de energie electrică ce au dreptul să primească protecție specială împotriva deconectării și justificarea nevoii de astfel de protecție. A se preciza modul în care ar trebui să acționeze operatorii de transport și de sistem și operatorii de distribuție pentru a reduce consumul;
- (e) a se descrie mecanismele utilizate pentru a informa publicul cu privire la criza de energie electrică.

3.2. Proceduri și măsuri regionale și bilaterale

- (a) a se descrie mecanismele convenite pentru a coopera în cadrul regiunii și pentru a asigura o coordonare corespunzătoare înaintea și în timpul crizei de energie electrică, inclusiv procedurile de luare a deciziilor pentru o reacție corespunzătoare la nivel regional;
- (b) a se descrie măsurile regionale și bilaterale convenite, inclusiv dispozițiile tehnice, juridice și financiare necesare pentru punerea în aplicare a măsurilor respective. În descrierea acestor dispoziții, a se furniza informații privind, printre altele, cantitățile maxime de energie electrică ce urmează să fie livrate la nivel regional sau bilateral, factorul declanșator pentru asistență și posibilitatea de a solicita suspendarea acesteia, modul în care va fi livrată energia electrică și dispozițiile privind compensația echitabilă între statele membre. A se descrie măsurile naționale necesare pentru punerea în aplicare și asigurarea respectării măsurilor regionale și bilaterale convenite;
- (c) a se descrie mecanismele în vigoare pentru a coopera și pentru a coordona acțiuni, înaintea și în timpul crizei de energie electrică, cu alte state membre din afara regiunii, precum și cu țări terțe din cadrul zonei sincrone relevante.

4. COORDONATORUL ÎN CAZ DE CRIZĂ

A se indica coordonatorul în caz de criză și a se defini rolul acestuia. A se specifica datele de contact.

5. CONSULTĂRI CU PĂRȚILE INTERESATE

În conformitate cu articolul 10 alineatul (1), a se descrie mecanismul utilizat și rezultatele consultărilor efectuate, pentru elaborarea acestui plan, cu:

- (a) întreprinderile relevante din domeniul energiei electrice și al gazelor naturale, inclusiv producătorii relevanți sau organizațiile profesionale ale acestora;
- (b) organizațiile relevante reprezentând interesele clienților neindustriali de energie electrică;
- (c) organizațiile relevante reprezentând interesele clienților industriali de energie electrică;
- (d) autoritățile de reglementare;
- (e) operatorii de transport și de sistem relevanți;
- (f) operatorii de distribuție relevanți.

6. TESTE DE PREGĂTIRE PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ

- (a) a se preciza calendarul pentru simulările regionale (și, după caz, naționale) în timp real ale reacției la situații de criză de energie electrică efectuate o dată la doi ani;
- (b) în conformitate cu articolul 12 alineatul (1) litera (d), a se indica procedurile convenite și actorii implicați.

Pentru actualizările planului: a se descrie pe scurt testele efectuate de la adoptarea ultimului plan și rezultatele principale. A se indica măsurile care au fost adoptate ca urmare a testelor respective.
